ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ (ΕΕ) 2020/2091 ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 4ης Δεκεμβρίου 2020

που τροποποιεί την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2003/5 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων κατά των προϊόντων παράνομης αναπαραγωγής τραπεζογραμματίων ευρώ και την ανταλλαγή και απόσυρση τραπεζογραμματίων ευρώ (ΕΚΤ/2020/61)

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 128 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και ιδίως τα άρθρα 12.1, 14.3 και 16,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Έχει σημειωθεί αύξηση του αριθμού των προϊόντων αναπαραγωγής τραπεζογραμματίων ευρώ που αποσύρονται από την κυκλοφορία, τα οποία το ευρύ κοινό κινδυνεύει ενδεχομένως να εκλάβει εσφαλμένα ως γνήσια, παρόλο που κάποια από αυτά φέρουν μικρών διαστάσεων ή δυσκρινείς ενδείξεις ότι πρόκειται για αντίγραφα, μη νόμιμο χρήμα ή τραπεζογραμμάτια που προορίζονται αποκλειστικά για κινηματογραφικές ταινίες ή ως σκηνικά αντικείμενα, λόγω της οπτικής τους ομοιότητας με τα τραπεζογραμμάτια ευρώ και της απομίμησης ορισμένων χαρακτηριστικών ασφαλείας των τελευταίων. Τα εν λόγω προϊόντα αναπαραγωγής διατίθενται και αγοράζονται κυρίως μέσω διαδικτυακών πλατφορμών πωλήσεων ή ιστότοπων. Τα προϊόντα αναπαραγωγής που το ευρύ κοινό ενδέχεται εσφαλμένα να εκλάβει ως γνήσια τραπεζογραμμάτια είναι παράνομα σύμφωνα με την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2003/5 ([1]). Είναι επομένως σημαντικό να θεσπιστούν μέτρα που θα περιορίσουν και τελικά θα σταματήσουν την περαιτέρω διάδοσή τους, συμπληρώνοντας τα υφιστάμενα μέτρα που διαθέτει το Ευρωσύστημα, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται η κίνηση διαδικασιών σε περίπτωση παραβάσεων που μπορούν να οδηγήσουν σε κυρώσεις σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2532/98 του Συμβουλίου ([2]).

(2) Αφότου εισήχθησαν τα τραπεζογραμμάτια ευρώ τα μέλη του Ευρωσυστήματος ανταλλάσσουν απόψεις ως προς τον νόμιμο ή τον παράνομο χαρακτήρα ορισμένων προϊόντων αναπαραγωγής με σκοπό τη διασφάλιση ομοιόμορφης ερμηνείας σε επίπεδο ζώνης ευρώ. Πάντως, για τη μελλοντική αντιμετώπιση αιτημάτων εξαίρεσης ορισμένων τύπων προϊόντων αναπαραγωγής που ενδέχεται να μη μπορούν να αξιολογηθούν υπό το φως της παγιωμένης πρακτικής, είναι αναγκαία η θέσπιση διαδικασίας η οποία θα διασφαλίζει την ομοιόμορφη ερμηνεία υπό τέτοιες περιστάσεις.

(3) Για τους λόγους αυτούς η κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2003/5 θα πρέπει να τροποποιηθεί,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις

Η κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2003/5 τροποποιείται ως εξής:

1) το άρθρο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«*Άρθρο 1*

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας κατευθυντήριας γραμμής:

1. ως "προϊόν παράνομης αναπαραγωγής" νοείται κάθε προϊόν αναπαραγωγής κατά τους όρους του άρθρου 2 παράγραφος 1 της απόφασης ΕΚΤ/2013/10 (*), το οποίο:

([1]) Κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2003/5 της 20ής Μαρτίου 2003, σχετικά με την εφαρμογή μέτρων κατά των προϊόντων παράνομης αναπαραγωγής τραπεζογραμματίων ευρώ και την ανταλλαγή και απόσυρση τραπεζογραμματίων ευρώ (ΕΕ L 78 της 25.3.2003, σ. 20).

([2]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2532/98 του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1998, σχετικά με τις εξουσίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για επιβολή κυρώσεων (ΕΕ L 318 της 27.11.1998, σ. 4).

α) δεν πληροί τα κριτήρια του άρθρου 2 παράγραφος 3 της απόφασης ΕΚΤ/2013/10 ούτε εξαιρείται από την ΕΚΤ ή την οικεία ΕθνΚΤ κατά το άρθρο 2 παράγραφος 5 της ίδιας απόφασης• ή

β) προσβάλλει το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας της ΕΚΤ επί των τραπεζογραμματίων ευρώ, για παράδειγμα θίγοντας το κύρος τους.

2. ως "παράνομη δραστηριότητα" νοείται η παραγωγή, κατοχή, μεταφορά, διάδοση, πώληση, προώθηση, εισαγωγή στην Ένωση και χρήση ή απόπειρα χρήσης προϊόντων παράνομης αναπαραγωγής για σκοπούς διενέργειας συναλλαγών.

(*) Απόφαση ΕΚΤ/2013/10 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 19ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις ονομαστικές αξίες, τις προδιαγραφές, την αναπαραγωγή, την ανταλλαγή και την απόσυρση των τραπεζογραμματίων ευρώ (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 37)»•

2) το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:

α) ο τίτλος του αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Εφαρμογή μέτρων κατά των παράνομων δραστηριοτήτων»•

β) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Εάν υποπέσει στην αντίληψη ΕθνΚΤ περίπτωση τέλεσης παράνομης δραστηριότητας εντός της επικράτειάς της, αυτή, με βάση τυποποιημένο ενημερωτικό μέσο που παρέχει η ΕΚΤ, δίνει εντολή στον παραβάτη να παύσει να τελεί μία ή περισσότερες τέτοιες δραστηριότητες και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, δίνει εντολή στον κάτοχο του προϊόντος παράνομης αναπαραγωγής να το παραδώσει.»•

γ) παρεμβάλλονται οι ακόλουθες παράγραφοι 1α, 1β και 1γ:

«1α. Εάν υποπέσει στην αντίληψη ΕθνΚΤ περίπτωση τέλεσης παράνομης δραστηριότητας άμεσα ή έμμεσα, μεταξύ άλλων υπό ηλεκτρονική μορφή σε ιστότοπους των οικείων εθνικών τομέων url, με χρήση ενσύρματων ή ασύρματων μέσων ή κάθε άλλου μέσου που επιτρέπει την πρόσβαση των συναλλασσομένων στο προϊόν παράνομης αναπαραγωγής από τόπο και σε χρόνο της επιλογής τους, η ίδια ειδοποιεί χωρίς καθυστέρηση την ΕΚΤ. Επίσης, με βάση τυποποιημένο υπόδειγμα που παρέχει η ΕΚΤ η ΕθνΚΤ δίνει εντολή στον παραβάτη να παύσει να τελεί την παράνομη δραστηριότητα. Εν συνεχεία η ΕΚΤ λαμβάνει κάθε δυνατό μέτρο για την απομάκρυνση του προϊόντος παράνομης αναπαραγωγής από την οικεία ηλεκτρονική τοποθεσία.

1β. Εξάλλου, η ΕθνΚΤ μπορεί να δώσει εντολή στον παραβάτη να παύσει να τελεί μία ή περισσότερες παράνομες δραστηριότητες στην επικράτεια περισσότερων κρατών μελών και εκτός της Ένωσης. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, η ΕΚΤ δίνει εντολή στον παραβάτη που έχει στην κατοχή του το προϊόν παράνομης αναπαραγωγής να το παραδώσει.

1γ. Πριν από τη λήψη οποιουδήποτε από τα μέτρα του παρόντος άρθρου η ΕθνΚΤ ενημερώνει σχετικά την ΕΚΤ, η οποία συντονίζει τη λήψη των προβλεπόμενων μέτρων κατά τρόπο ώστε η ίδια ή η ΕθνΚΤ, κατά περίπτωση, να ενεργεί εντός του πεδίου της οικείας προβλεπόμενης αρμοδιότητας κατά τη λήψη μέτρων.»

δ) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Στη συνέχεια, η εκτελεστική επιτροπή της ΕΚΤ ή η οικεία ΕθνΚΤ λαμβάνει απόφαση για την κίνηση διαδικασίας σε περίπτωση παραβάσεων βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2532/1998 του Συμβουλίου (*), η οποία μπορεί να οδηγήσει στην επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού. Της λήψης της εν λόγω απόφασης προηγείται διαβούλευση μεταξύ της ΕΚΤ και της οικείας ΕθνΚΤ, η δε ΕθνΚΤ ενημερώνει την ΕΚΤ αν τυχόν έχει ήδη κινηθεί ή μπορεί εναλλακτικά να κινηθεί χωριστή διαδικασία σε περίπτωση παραβάσεων βάσει της οικείας εθνικής ποινικής νομοθεσίας, καθώς επίσης και αν υπάρχει άλλη πρόσφορη νομική βάση για την κίνηση διαδικασίας κατά της παράνομης δραστηριότητας, όπως η νομοθεσία περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Εφόσον είτε έχει ήδη κινηθεί ή πρόκειται εναλλακτικά να κινηθεί διαδικασία σε περίπτωση παραβάσεων βάσει εθνικής ποινικής νομοθεσίας είτε υπάρχει άλλη πρόσφορη νομική βάση για την κίνηση διαδικασίας κατά της παράνομης δραστηριότητας, δεν κινείται η διαδικασία σε περίπτωση παραβάσεων που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2532/98.

(*) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2532/98 του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1998, σχετικά με τις εξουσίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για επιβολή κυρώσεων (ΕΕ L 318 της 27.11.1998, σ. 4.).»•

ε) η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Η ΕΚΤ λαμβάνει αυτόνομα τα μέτρα που περιγράφονται στο παρόν άρθρο, εάν:

α) εύλογα δεν είναι δυνατή η εξακρίβωση της προέλευσης της παράνομης δραστηριότητας• ή

β) η παράνομη δραστηριότητα τελέστηκε ή πρόκειται να τελεστεί στην επικράτεια περισσοτέρων συμμετεχόντων κρατών μελών• ή

γ) η παράνομη δραστηριότητα τελέστηκε ή πρόκειται να τελεστεί εκτός της επικράτειας των συμμετεχόντων κρατών μελών.»

3) το άρθρο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3

Αιτήματα εξαίρεσης σε σχέση με προϊόντα αναπαραγωγής

1. Κάθε αίτημα εξαίρεσης κατά το άρθρο 2 παράγραφος 5 της απόφασης ΕΚΤ/2013/10 διεκπεραιώνεται:

α) από την οικεία ΕθνΚΤ για λογαριασμό της ΕΚΤ, εάν τα προϊόντα αναπαραγωγής παρήχθησαν ή πρόκειται να παραχθούν αποκλειστικά στην επικράτεια του κράτους μέλους της πρώτης• ή

β) από την ΕΚΤ σε κάθε άλλη περίπτωση περιγραφόμενη στο άρθρο 2 παράγραφος 5 της απόφασης ΕΚΤ/2003/10.

2. Εάν ορισμένη ΕθνΚΤ λάβει αίτημα για νέου τύπου εξαίρεση, ενημερώνει την ΕΚΤ για το αίτημα και για την πρόθεσή της να χορηγήσει εξαίρεση ή να αρνηθεί τη χορήγησή της. Εάν οι απόψεις της ΕΚΤ και της ΕθνΚΤ εν προκειμένω διίστανται, αποφασίζει η εκτελεστική επιτροπή. Κατά τη λήψη της απόφασής της η εκτελεστική επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις απόψεις της επιτροπής τραπεζογραμματίων και της νομικής επιτροπής, ιδίως όσον αφορά την ειδικότερη κατάσταση του οικείου κράτους μέλους και με την επιφύλαξη απόψεων που διατυπώνονται σχετικά με τις επιπτώσεις της απόφασης για το σύνολο της ζώνης του ευρώ. Η ΕΚΤ συλλέγει τα στοιχεία των αιτημάτων που λαμβάνει (είτε είναι αποδέκτης τους είτε όχι) και των απαντήσεων σε αυτά και ενημερώνει σχετικά την ΕΚΤ. Η ΕΚΤ μπορεί επίσης να δημοσιεύει κατά καιρούς τα συγκεντρωτικά δεδομένα.».

Άρθρο 2

Έναρξη παραγωγής αποτελεσμάτων

Η παρούσα κατευθυντήρια γραμμή αρχίζει να παράγει αποτελέσματα την ημέρα της κοινοποίησής της στις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ.

Άρθρο 3

Αποδέκτες

Η παρούσα κατευθυντήρια γραμμή απευθύνεται σε όλες τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος.

Φρανκφούρτη, 4 Δεκεμβρίου 2020.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ
Η Πρόεδρος της ΕΚΤ
Christine LAGARDE